

Osnovna šola heroja Janeza Hribarja
Cesta Notranjskega odreda 32
1386 Stari trg pri Ložu
tel: 01 707 12 50, fax: 01 707 12 60
os.h-janeza-hribarja@guest.arnes.si

Vsebine

IZBIRNIH PREDMETOV

v 9. razredu osnovne šole v šolskem letu 2016/17

Astronomija: Zvezde in vesolje
Kemija v življenju
Likovno snovanje III
Načini prehranjevanja
Nemščina III
Obdelava gradiv: Kovine
Računalništvo: Računalniška omrežja
Retorika
Šolsko novinarstvo
Šport za zdravje
Verstva in etika III

ASTRONOMIJA: Zvezde in vesolje (enoletni predmet, ena ura tedensko)

Spoznali bomo:

- Rimsko cesto in različne tipe zvezd
- Supernove in galaksije
- Kako določimo oddaljenost zvezd in kaj je paralaksa

Primerjali bomo:

- Sije različnih zvezd
- Posamezne dele Rimske ceste
- Vesolje nekdaj in danes
- Razdalje v Osončju in med zvezdami

Pri tem bomo:

- Uporabljali zvezdno karto
- Opazovali s prostimi očmi, daljnogledi in teleskopom
- Uporabljali računalniške simulacije
- Uporabljali literaturo (knjige, revije, splet)
- Se pogovarjali
- Risali in kaj malega izračunali
- Prikazovali skozi igro
- Razmišljali in sklepali
- Obiskali observatorij

Vsak učenec pridobi tri ocene (opazovanje, sodelovanje odnos do predmeta, predstavitev določene teme).

KEMIJA V ŽIVLJENJU (enoletni izbirni predmet, dve uri na štirinajst dni)

Kemija v življenju je izbirni predmet, ki nadgrajuje znanja in spretnosti, ki so jih učenci pridobili pri pouku kemije in pri izbirnem predmetu Poskusi v kemiji. Predmet je razdeljen na tri tematske sklope oziroma module:

- Snovi tekmujejo
- Svet brez barv bi bil dolgočasen.
- Kemija tudi diši

Pri izbirnem predmetu učenci izvajajo poskuse po navodilih učitelja in tudi samostojno načrtujejo poskuse. S kromatografijo bomo ločevali zmesi kot so: črnila, barve za lase, barve za tekstil, živilske barve oz. barve za hrano, ekstrahirali oziroma ločevali bomo barvila v zelenih in rdečih listih, izdelovali bomo okrasni papir, barvali pirhe z naravnimi barvili, barvali tekstil... Spoznali bomo pridobivanje eteričnih olj, pripravili bomo zbirko eteričnih olj. Naredili bomo anketo o eteričnih oljih v domačem kraju in to tudi dokumentirali. Delo bo nekaj ur potekalo tudi v računalniški učilnici.

Za tiste, ki jih zanima kemija, bo ta predmet zelo zanimiv, saj bi bil svet brez nje pust in dolgočasen.

Ocene bodo pridobljene iz izdelkov, odnosa do dela, zanimanja, ustvarjalnosti in raziskovanja.

LIKOVNO SNOVANJE III (enoletni izbirni predmet, ena ura tedensko)

Predstavitev predmeta:

Izbirni predmet likovne vzgoje s svojimi izbranimi vsebinami dopolnjuje vsebine rednega predmeta likovne vzgoje.

V starosti med 11. in 15. letom začenjajo učenci ustvarjati na temeljih trdnejših in jasno premišljenih kriterijev. V svojih vizualnih upodobitvah preidejo od spontanega načinov izražanja k zavestnejšemu reševanju likovnih problemov. Likovne naloge sledijo likovnemu razvoju učenca, zahtevajo poglobljen pristop pri opazovanju in likovnem doživljanju vidnega sveta. Učenci, ki so že obiskovali izbirne predmete Likovno snovanje, lahko nadaljujejo in nadalje razvijajo svojo likovno ustvarjalno izraznost. Izbirni predmet, lahko izberejo tudi učenci, ki izbirnega predmeta Likovno snovanje niso predhodno izbrali v nobenem nižjem razredu.

Predstavitev likovnih nalog:

- izražanje po pravilih kompozicije zlatega reza v umetniških delih,
- razumevanje in spoznavanje matematičnih, geometrijskih podlag zlatega reza,
- opazovanje in prepoznavanje pravil zlatega reza v umetniških delih, (slikarstvo, kiparstvo, arhitektura, fotografija, praktična uporaba v vsakdanjem življenju,...),
- prikaz slikarskega prostora z odrekanjem prostorskih ključev - aspektiva in anamorfoza,
- prostorsko oblikovanje-preoblikovanje prostora s fotografijo in fotomontažo,
- kip in ambient - oblikovanje in razumevanje instalacij, izraženi v priložnostnih materialih,
- opazovanje sodobnega pristopa v oblikovanju in urejanju ambienta,
- psihologija barve in vpliv njihove uporabe na vidna vizualna sporočila,
- vizualni mediji- fotografija, film,.....,
- predstavitev poklicev,
- učenci imajo možnost obiska dneva odprtih vrat na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo in Umetniški gimnaziji v Ljubljani.

NAČINI PREHRANJEVANJA (enoletni izbirni predmet, dve uri na štirinajst dni)

Pri izbirnem predmetu načini prehranjevanja učence poučujemo o prehrani z vidika zagotavljanja in varovanja zdravja. Učijo se o pomembnosti zdrave prehrane, obravnavajo načine prehranjevanja in prehrano v različnih starostnih obdobjih življenja in v posebnih razmerah.

Učenci:

- razvijajo sposobnosti uporabe, povezovanja in tvornega mišljenja za preudarno odločanje o lastni prehrani predvsem v smislu zagotavljanja zdravja;
- nadgrajujejo vsebine, ki so jih pridobili pri rednem predmetu gospodinjstvo;
- poglobljajo znanja predvsem v smislu usmerjanja v nadaljnje šolanje na agroživilskih, gostinsko-turističnih in zdravstvenih šolah;
- razvijajo individualno ustvarjalnost.

NEMŠČINA III (triletni predmet, dve uri tedensko)

Učenje tujega jezika je izjemna naložba. Izplača se od trenutka, ko otrok začne v tujem jeziku govoriti prve besede. Otroci, ki se učijo tujih jezikov, so praviloma bolj strpni in tolerantni do drugačnih jezikov, kultur ter pripadnikov drugih narodnosti. Poleg tega pa znanje tujega jezika odpira neizčrpne možnosti pri nadaljnjem izobraževanju in zaposlovanju.

Cilji in vsebina predmeta:

Eden od temeljnih ciljev predmeta je vzgajanje za strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi. Učenci se naučijo socialnih veščin, razvijajo motivacijo za učenje tujega jezika, navajajo se na iskanje različnih virov in uporabo različnih medijev (učbenik, delovni zvezek, slovarji, internet, ...). Pouk je zasnovan tako, da učenci skladno razvijajo različne spretnosti: slušno in bralno razumevanje ter govorno in pisno sporočanje.

Učne vsebine zajemajo tematiko iz vsakdanjega življenja in se nadgrajujejo. Učenci v treh letih spoznajo slovnične strukture in besedišče naslednjih vsebinskih sklopov: *prvi stiki, moja družina, stanovanje, moja soba, živali, šolske potrebsčine, hrana in pijača, moj dan, oblačila, športi, počitnice, prazniki, telo, zdravo življenje, mesto in podeželje, jeziki in države, poklici*.

OBDELAVA GRADIV: Kovine (enoletni predmet, ena ura tedensko)

V tem obdobju naj bi bili učenci že dovolj zreli, da se lotijo struženja lesa ali trše umetne snovi na ročni leseni stružnici. Spoznajo jeklo in ga preoblikujejo s hladnim kovanjem. Lahko ga tudi termično obdelajo. Spoznajo različne površinske zaščite kovin.

Izdelki morajo vsebovati sintezo znanj, ki so jih pridobili pri tehniki in tehnologiji z znanji drugih naravoslovnih pa tudi družboslovnih predmetov.

Učenci se seznanijo s poklici v tehničnih panogah obrti in industrije. V učne enote so vključeni elementi ekonomike, organizacije dela in planiranja proizvodnje.

Pri delu samostojno uporabljajo priročnike in druge vire informacij. Učenci pri delu iščejo lastne rešitve pri konstrukciji predmetov, določanju delovnih postopkov, ter organizaciji delovnega mesta in proizvodnega procesa.

Pouk je organiziran v ustrezno opremljeni šolski delavnici. Posebna pozornost je namenjena varstvu pri delu.

RAČUNALNIŠTVO: Računalniška omrežja (enoletni izbirni predmet, ena ura tedensko)

Računalništvo - Računalniška omrežja je naravoslovno-tehnični izbirni predmet, pri katerem učenci nadgradijo, poglobijo in razširijo znanja pridobljena pri prejšnjih dveh izbirnih predmetih iz sklopa Računalništvo.

Sodobni človek potrebuje internet. V njem so podatki, ki jih potrebuje za spoznavanje in razumevanje realnosti. Vendar podatki tja niso prišli sami po sebi. Nekdo jih je vanj vpletel. Znanje, kako to storiti čim bolj učinkovito in estetsko, postaja vedno pomembnejše.

Učenec se bo naučil in spoznal pri tem izbirnem predmetu:

- računalniško omrežje (krajevno in globalno),
- vmesnik, usmerjevalnik, požarna pregrada, optično omrežje,
- kaj je internet, kaj lahko počneš v njem in naslove v internetu,
- storitve interneta (elektronska pošta, Svetovni Splet - WWW),
- prednosti in slabosti temeljnih storitev omrežja internet,

- elektronska pošta (ARNES, Gmail ...),
- spletne naslove, protokol HTTP,
- spletni sestavek in jezik HTML z najpogosteje uporabljenimi oznakami,
- urejevalnike HTML (FrontPage, NVU,...),
- spletno stran, brskalnike (IE, Firefox,...) in iskalnike,
- Slike v Svetovnem Spletu (jpg, gif, animirani gif, png),
- pripraviti sliko v grafičnem programu (PhotoFiltre,...)za umestitev na spletno stran,
- omejitve Svetovnega Spleta pri izdelavi spletnih sestavkov,
- **urediti spletni sestavek in ga objaviti v Svetovnem Spletu.**

Poudarek predmeta je na izdelavi spletnega sestavka iz področja, ki učenca najbolj zanima. Spletni sestavek se bo na koncu objavil na spletni strani. Znanje pridobljeno pri tem predmetu lahko učenci uporabijo pri izdelavi najrazličnejših spletnih strani.

Pri predmetu se zahteva predhodno znanje dela z računalnikom. Vsak učenec dela **za svojim računalnikom**, računalnik doma ni potreben. Učenci svoje znanje v celoti pridobijo v šoli.

RETORIKA (enoletni izbirni predmet, ena ura tedensko)

Retorika ni znanost niti umetnost, temveč večšina uspešnega izražanja svojih stališč, zato se je je možno naučiti.

Pri predmetu učenci spoznavajo, kaj je retorika, sprehodijo se skozi zgodovino retorike od antike, ki je retoriko častila kot prvo izmed veščin, preko srednjega veka do današnjih dni, ko se pomen retorike ponovno počasi oživlja.

Učenci se učijo javnega nastopanja in jasnega in uspešnega zagovarjanja svojega mnenja; učijo se svoje izjave argumentirati tako, da sogovorca prepričajo, učijo se poslušati in razumeti druge. Spoznavajo, kako pomemben je spomin in dobro poznavanje jezika ter pomenov besed pri sestavi govora oziroma zagovarjanju svojih stališč. Spoznavajo in razumejo, kako pomembna je za dober nastop neverbalna komunikacija (govorica telesa- drža, obraz oči, gibi), spoznajo pomen poudarka posameznih besed, misli, kako se približati sogovorniku, kako ga prepričati, da te bo poslušal.

Berejo različne uspešne zgodovinske govore in jih razčlenjujejo. Sami pripravljajo govorne nastope, poslušajo svoje sošolce in ocenjujejo njihove nastope. Razmišljajo, kako lahko iste vsebine različno ubesedijo, da pri različnih poslušalcih dosežejo zaželeni učinek.

ŠOLSKO NOVINARSTVO (enoletni izbirni predmet, ena ura tedensko)

Šolsko novinarstvo je izbirni predmet, ki je povezan s predmetom slovenščina. Učenci pri tem predmetu, ki ga imajo eno uro tedensko, raziskujejo neumetnostne jezikovne zvrsti. Veliko je praktičnega dela z besedili (branje in pisanje). Učenci se usposobijo za prepoznavanje besedilnih zvrsti v mladinskih časopisih in revijah. Opazujejo slog in jezik teh besedil. Tudi sami tvorijo podobna besedila. Veliko je skupinskega in projektnega dela.

Cilji, ki si jih bomo postavili pri tem predmetu, so odvisni tudi od učencev, ki se bodo prijaviili, njihovih sposobnosti, predznanju in interesu.

Kateri so cilji pri predmetu šolsko novinarstvo?

- Učenci prebirajo časopisni in revialni tisk, sledijo radijskemu in televizijskemu programu.
- Učenci sami pišejo razna besedila (vest, poročilo, anketo, članek).
- Ustvarjajo razredni in šolski časopis, stenski časopis, pripravljajo oddaje za šolski radio.
- Svoje prispevke objavljajo v mladinskem tisku.
- Sami se s prispevki odzivajo na razpise.
- Preučujejo slovenska narečja, predvsem domačega.
- Zbirajo in preučujejo kulturno dediščino na podeželju.
- Naučijo se uporabljati priročnike, slovarje, leksikone.

ŠPORT ZA ZDRAVJE (enoletni izbirni predmet, ena ura tedensko)

- Pogovor o delu pri športu za zdravje in uskladitev dela.
- Igre z žogo (nogomet, odbojka, košarka, rokomet).
- Pomen športa za zdravje:
 - odziv organizma na napor,
 - pomen športne vadbe,
 - aerobna in anaerobna obremenitev,
 - škodljiv vpliv poživil in drugih substanc.
- Kolesarjenje okoli Cerkniškega jezera.
- Igre z žogo (nogomet, košarka, odbojka, rokomet).
- Aerobna vadba – tek na Križno goro. Merjenje frekvence srčnega utripa.
- Fartlek. Bližnja okolica.
- Dvoranski hokej.
- Badminton. Pravila igre.
- Namizni tenis. Pravila.
- Splošna kondicijska priprava. Anaerobna vadba. Vaje za moč.
- Badminton – turnir.
- Pohod na Racno goro.
- Smučanje – Ulaka.
- Namizni tenis – turnir.
- Plavanje – vodno mesto Atlantis.

VERSTVA IN ETIKA III (enoletni izbirni predmet, ena ura tedensko)

Temeljna in težiščna kategorija 9. razreda je **oseba**, njena **odgovorna dejavnost** v svetu in skupnosti(h). Delo pri predmetu naj prispeva k pripravljenosti in usposobljenosti za avtonomno ter odgovorno ravnanje v pluralistični demokratični družbi, ob kritičnem presojanju vrednot in življenjskih okoliščin ter pripravljenosti za dialog, komuniciranje in sporazumevanje.

Religiološko je pouk osredotočen na obravnavanje **krščanstva**, skupaj z njegovimi viri (Biblija), in smeri (razsvetljenje, kritika religije, humanizem), ki so iz njega izšle ali ga spremljale v evropskem in slovenskem prostoru (**Krščanstvo in zahodna civilizacija**). Tako naravnost narekuje potreba po celovitejši predstavitvi dominantnega verstva v evropskem in slovenskem prostoru (z elementi analitičnosti), pa tudi sama težiščna kategorija osebe – pojem osebe in njenega dostojanstva, pravic ter odgovornosti v “zahodni” civilizaciji so odločilno oblikovali prav krščanstvo, razsvetljenje in moderni humanizem. Posebej so prikazani odgovori različnih verstev na vprašanje smisla, in sicer z razsežnostmi in vrednotami, ki presegajo zaprtost v horizonte vsakdanjega življenjskega sveta. S prikazom versko motivirane in usmerjene osebne dejavnosti ter njenih učinkov v konkretnem (slovenskem) okolju je obravnavanje verstev relativno zaokroženo in konkretizirano. Pouk se ne izogne negativnim učinkom neustreznega uresničevanja in zlorab krščanskih ter humanističnih opredelitev.